

ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ - ΦΟΙΤΗΤΕΣ

«Η λογοκλοπή αναφέρεται ως η ιδιοποίηση ξένης πνευματικής δημιουργίας με ανήθικο, παράνομο τρόπο¹.»

Το τμήμα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Ανάπτυξης (ΔΟΣΑ) του ΔΠΘ είναι αφοσιωμένο στα ιδεώδη την πνευματικής τιμότητας και σέβεται την πνευματική ιδιοκτησία. Όλα τα μέλη της κοινότητας του ΔΟΣΑ αναμένεται να διεξάγουν την ακαδημαϊκή τους εργασία με τιμότητα.

Η λέξη λογοκλοπή (plagiarism) προέρχεται από την Λατινική λέξη *plagiarius*, που σημαίνει «απαγωγέας». Όταν κάποιος προβαίνει σε λογοκλοπή κλέβει κάποιον, όχι μόνο τις ιδέες του. Σε αυτό το πνεύμα, στο παρόν κείμενο θα βρείτε πληροφορίες για το περιεχόμενο του όρου λογοκλοπή, τρόπους με τους οποίους μπορείτε να αποφύγετε την λογοκλοπή, ποιες είναι οι ποινές που επισύρει και ποιος επηρεάζεται από αυτήν.

1. Η λογοκλοπή

- Αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα για την ακαδημαϊκή κοινότητα.
- Αφορά τόσο τους διδάσκοντες όσο και τους διδασκόμενους.
- Είναι ανέντιμη ως πράξη και πολύ σημαντική ως κατηγορία.
- Θα πρέπει διδάσκοντες και διδασκόμενοι να συνεργασθούν στενά ώστε να γίνουν κατανοητοί από τους φοιτητές οι λόγοι αποφυγής της.

2. Τι Αποτελεί Λογοκλοπή

Ενδεικτικά ως λογοκλοπή θεωρούνται οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Η Αντιγραφή, παράφραση, μεταφορά ή περίληψη χωρίς χρήση εισαγωγικών από οποιαδήποτε πηγή έντυπη ή ηλεκτρονική χωρίς την σχετική αναφορά και παράθεση της πηγής.
- Μετάφραση και οικειοποίηση κάθε ξενόγλωσσου κειμένου, χωρίς παράθεση της πηγής.
- Οποιαδήποτε χρήση διαγραμμάτων, πινάκων, εικόνων, φωτογραφιών, κλπ από το Διαδίκτυο ή και από άλλες πηγές και με όποιους τρόπους, χωρίς παράθεση των πηγών προέλευσής τους.
- Η χρήση ενός ακαδημαϊκού κειμένου, που έκανε άλλος και υπεβλήθη από ένα φοιτητή, όπως π.χ. ή αγορά μιας έτοιμης εργασίας.
- Η με οποιοδήποτε τρόπο οικειοποίηση ενός κειμένου κάποιου άλλου, είτε με την έγκρισή του είτε χωρίς αυτή.
- Σημειώστε πως δεν έχει καμία σημασία εάν η μη αναγνώριση της πηγής είναι εκούσια. Κάθε έλλειψη αναγνώρισης, ακόμα και ακούσια, θεωρείται λογοκλοπή.

3. Τύποι λογοκλοπής

---

¹ Από το online ηλεκτρονικό λεξικό του Ι. Τριανταφυλλίδη στην σελίδα: <http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictionline/DictOnLineTri.htm>

Υπάρχουν δυο τύποι λογοκλοπής:

- η λογοκλοπή ολόκληρης πηγής και
- η μερική αντιγραφή.

Η **λογοκλοπή ολόκληρης πηγής** αναφέρεται στον ισχυρισμό πως το σύνολο της εργασίας σας είναι αποτέλεσμα δουλειάς κάποιου τρίτου. Το συνηθέστερο παράδειγμα είναι όταν ένας φοιτητής «βάζει» το όνομα του σε μια εργασία που την έχει γράψει κάποιος άλλος. Η λογοκλοπή ολόκληρης πηγής περιλαμβάνει ακόμα τον ισχυρισμό πως είσαστε ο δημιουργός πληροφοριών όπως μια θεωρητική προσέγγιση, μια ερευνητική μεθοδολογία, ένα σχεδιάγραμμα ή ένα επιστημονικό θεώρημα. Παραδείγματα λογοκλοπής ολόκληρης πηγής περιλαμβάνουν την υποβολή:

- εργασίας ενός φίλου
- εργασίας που έχετε αγοράσει από τρίτους και έχει προετοιμαστεί από αυτούς
- εργασίας άρθρου που έχει δημοσιευτεί σε άλλη πηγή, όπως σε ένα επιστημονικό περιοδικό (journal) ή στο Διαδίκτυο.

Η **μερική αντιγραφή** λαμβάνει χώρα όταν οι ακριβείς λέξεις ή το ακριβές περιεχόμενο μιας πηγής εισάγονται ως μέρος της εργασίας σας *χωρίς να προχωράτε σε κατάλληλη αναγνώριση (αναφορά ή παραπομπή) αυτής της πηγής*. Παραδείγματα περιλαμβάνουν:

- αντιγραφή και επικόλληση (cut and paste) από μια ηλεκτρονική πηγή
- αντιγραφή από μια έντυπη πηγή
- αυτολεξεί επανάληψη μιας συζήτησης, του περιεχομένου μιας συνέντευξης, κλπ.
- εισαγωγή μιας φωτογραφίας, ενός βίντεο, ή άλλου είδους πολυμέσων.

4. Εκούσια και ακούσια λογοκλοπή

Υπάρχει μια σημαντική διαφορά μεταξύ της εκούσιας προσπάθειας εξαπάτησης μέσω της λογοκλοπής και της ακούσιας λογοκλοπής. Επειδή η συγγραφή μιας εργασίας μπορεί να είναι μια πράξη συνεργασίας, οι φοιτητές που δεν έχουν προγενέστερη σχετική εμπειρία μπορεί να έχουν σύγχυση σχετικά με την διαφορά μεταξύ συνεργασίας και λογοκλοπής. Οι ίδιοι φοιτητές λόγω της απειρίας τους μπορεί να υποβάλλουν εργασίες με αντιγραμμένα μέρη, χωρίς να έχουν την πρόθεση να εξαπατήσουν. Δυο σημαντικοί κανόνες πρέπει να ακολουθούνται προκειμένου να αποφευχθεί η ακούσια λογοκλοπή:

- Κάθε μορφή βοήθειας που δέχεστε από κάποιον άλλο, ή μια ιδέα ή ένα σχέδιο ενός τρίτου, πρέπει να αναγνωρίζεται μέσα στην εργασία σας.
- Εάν έχετε απορίες ή αμφιβολίες σχετικά με το ποιες πληροφορίες χρειάζεται να αναγνωρίζετε και ποιες όχι, να απευθύνεστε στον καθηγητή σας.

5. Παράφραση

Πολλοί είναι εκείνοι που πιστεύουν πως εκφράζοντας ένα κείμενο ή μια ιδέα με «δικές τους λέξεις» αποφεύγουν το ζήτημα της λογοκλοπής. Υπάρχει ένας επίσημος όρος που αναφέρεται στην έκφραση ιδεών τρίτων με «δικές σας λέξεις» – ονομάζεται «παράφραση». Συχνά ο σκοπός της παράφρασης είναι να απλοποιήσει ή να παρουσιάσει μια σύνοψη των ιδεών ενός συγγραφέα, καθιστώντας τις ιδέες αυτές περισσότερο κατανοητές. Μπορεί ακόμα να χρησιμοποιήσετε την παράφραση για να δώσετε έμφαση σε μια συγκεκριμένη ιδέα ή ακολουθία σκέψης από το γνήσιο κείμενο ενός συγγραφέα. Η παράφραση είναι αποδεκτή αλλά είναι σημαντικό να αναγνωρίζεται η αρχική πηγή από την οποία προέρχονται οι ιδέες/πληροφορίες που παραφράζετε, ακόμα και στην περίπτωση που έχουν εκφραστεί σημαντικά διαφοροποιημένες.

Είναι σημαντικό να είσαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν παραφράζετε μέρη ενός κειμένου. Η απλή παράφραση, όπου αντικαθίστανται μερικές λέξεις με άλλες συνώνυμες ή αλλάζει η σειρά της πρότασης, ουσιαστικά είναι συναφής με την άμεση αντιγραφή των λέξεων του συγγραφέα. Μια τέτοια προσπάθεια δεν είναι αρκετή ώστε να θεωρηθεί γνήσια παράφραση της ιδέας και θεωρείται μορφή λογοκλοπής. Η απλή παράφραση υποδηλώνει πως ο φοιτητής δεν έχει αναπτύξει εις βάθος κατανόηση του θέματος.

6. Πώς θα αποφεύγουν οι φοιτητές τη Λογοκλοπή

- Θα είναι σε κάθε περίπτωση ενήμεροι για το τι ακριβώς είναι η λογοκλοπή και τι μπορεί να θεωρηθεί ως λογοκλοπή.
- Θα κάνουν σωστό προγραμματισμό του χρόνου που απαιτείται για την εκπόνηση και συγγραφή μιας ολοκληρωμένης εργασίας.
- Θα πραγματοποιούν συστηματική καταγραφή όλων των πηγών που χρησιμοποιούνται στην εργασία.
- Θα συμβουλεύονται τους καθηγητές τους σε κάθε περίπτωση και ασφαλώς όταν έχουν αμφιβολίες.
- Όταν αμφιβάλουν για το αν θα πρέπει ή όχι να αναφερθούν σε μια πηγή είναι πολύ σωστό, έντιμο και ασφαλέστερο να πραγματοποιήσουν περισσότερες αναφορές από το να υποπέσουν σε λογοκλοπή.
- Θα ενημερώνονται από διάφορες πηγές και από το Διαδίκτυο για το σωστό τρόπο εκπόνησης μιας εργασίας χωρίς την ανάγκη της λογοκλοπής, που ούτε έντιμη αλλά ούτε και ασφαλής είναι.
- Όπου αναφέρονται σε εργασίες άλλων να χρησιμοποιούν εκφράσεις, οι οποίες να φανερώσουν ότι αναφέρονται σε κείμενα άλλων και οπωσδήποτε να χρησιμοποιούν εισαγωγικά, όπως στα ακόλουθα παραδείγματα:
  - Ο Smith καταλήγει: «...»
  - Οι Brown και Johnson συμπεραίνουν ότι: «...»
  - Μεταφέροντας τα αποτελέσματα του Smith μπορούμε να πούμε ότι: «...»
- Έστω και αν χρησιμοποιούν εισαγωγικά, όταν αναφέρονται σε εργασίες άλλων, τα ξένα κείμενα που χρησιμοποιούν δεν μπορεί να έχουν μεγάλο

μήκος, αλλά δυο τρεις το πολύ γραμμές.

7. Συνέπειες σε περίπτωση εντοπισμού λογοκλοπής

Ανάλογα με την σοβαρότητα και το εύρος ένα η περισσότερα από τα παρακάτω:

- Προφορική ή / και γραπτή επίπληξη.
- Εκπόνηση της εργασίας εκ νέου.
- Μηδενισμός στην εργασία.
- Μηδενισμός και αποτυχία στο μάθημα.
- Καταγγελία του γεγονότος στις αρχές του ΔΟΣΑ.

8. Συμπέρασμα

Παρότι η λογοκλοπή αποτελεί ένα σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα, αν είσαι ξεκάθαρος, προσεκτικός και ειλικρινής δεν πρόκειται να υπάρξει κανένα πρόβλημα. Μην αφήνεις τον φόβο της λογοκλοπής να σε εμποδίζει από το να χρησιμοποιείς όλες τις συναρπαστικές γνώσεις που βρίσκονται στα γραπτά άλλων. Η μάθηση μιας κανονικής και υπεύθυνης χρήσης της δουλειάς άλλων στην ανάπτυξη της δικής σου κατανόησης σε ένα τομέα βρίσκεται στο επίκεντρο της ακαδημαϊκής ζωής. Η μελέτη λόγιων κειμένων θα πρέπει επίσης να σου δώσει χρήσιμα παραδείγματα και μοντέλα σωστής εφαρμογής. Θα πρέπει να ψάχνεις ενεργά για τρόπους με τους οποίους αυτά τα μοντέλα θα σε βοηθήσουν να βελτιώσεις το δικό σου γράψιμο.

Και μια τελική συμβουλή: **Αν έχεις κάποια αμφιβολία, ΡΩΤΑ!**